

ANTRASIS LEIDIMAS

Europos ekonomikos ir
socialinių reikalų komitetas

ATNAUJINTA DEKLARACIJA DĖL
ES Mėlynojo Kurso

#EUBlueDeal

Europos organizuota pilietinė visuomenė pakartoja savo raginimą imtis veiksmų hidrologiniam atsparumui didinti

Europa patiria pasaulinės vandens krizės poveikį. Pripažindamas, kad vanduo atlieka gyvybiškai svarbų vaidmenį mūsų visuomenėje, ir tai, kad susiduriame su daugybe su vandeniu susijusių iššūkių, 2023 m. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas (EESRK) išreiškė raginimą parengti ES mėlynąjį kursą, pirmą kartą pasiūlydamas kaip strateginio atskiro prioriteto Europos Sąjungoje laikytis visapusiško požiūrio į vandenį, kuris apimtų vandens klausimą visose ES politikos srityse.

Kaip Europos organizuotos pilietinės visuomenės, kurią sudaro darbdaviai, darbuotojai ir pilietinės visuomenės organizacijos, atstovas, mūsų komitetas laiko vandenį svarbiu elementu pasirėmimui, apsirūpinimo maistu saugumui, energetikai ir konkurencingumui, taip pat taikai ir stabilumui užtikrinti. Vanduo turi didelį socialinį, žmogaus teisių ir sveikatos aspektą, kurio negalima nepaisyti: milijonai europiečių vis dar neturi galimybės gauti įperkamo, geros kokybės vandens ir naudotis sanitarijos paslaugomis, be to, jiems gresia vandens nepritekliai. Tai yra nepriimtina tiek daug vandens turinčiame žemyne.

Be to, ES dėl nuotėkių vidutiniškai prarandama apie 25 proc. geriamojo vandens, o kai kuriose Europos dalyse šis rodiklis siekia net 60 proc. Kai kurios valstybės narės rodo pavyzdį šioje srityje, nes jų nuotėkio lygis yra mažesnis nei 10 proc., taigi dar yra kur tobulėti. Turime apsaugoti savo vandens infrastruktūrą ir išteklius nuo ekstremalių meteorologinių reiškinių, kibernetinių išpuolių ir kitų grėsmių bei užtikrinti, kad sprendimai, kuriuos įgyvendiname siekdami dvejopos pertvarkos tikslų, taip pat prisidėtų prie hidrologinio atsparumo. Be to, nepaprastai svarbu susieti vandenynų ir gėlo vandens politiką taip, kad būtų sukurta stipri sinergija, bendruomenėms atsirastų naujų galimybių ir būtų palaikomos sveikos natūralios ekosistemos.

Pasauliniu mastu trejopa planetos krizė – klimato kaita, biologinės įvairovės nykimas ir tarša – yra labai susijusi su iššūkiais vandens srityje. Apsirūpinimo vandeniu saugumas yra vis labiau siejamas su tarptautiniu stabilumu, migracijos srautais ir konfliktų prevencija. ES turi dėti daugiau pastangų kaip pasaulinė lyderė, visomis turimomis priemonėmis remdama veiksmus vandens srityje ir hidrologinį atsparumą. Didinant apsirūpinimo vandeniu saugumą taip pat bus padedama siekti 17 JT darnaus vystymosi tikslų.

Kitos ES institucijos palankiai priėmė mūsų raginimą parengti ES mėlynąjį kursą, be to jis sulaukė didelio palaikymo iš daugybės suinteresuotųjų subjektų – jaunimo, pramonės atstovų, ūkininkų ir sprendimų teikėjų, aplinkosaugos organizacijų ir pilietinės visuomenės organizacijų iš įvairių sektorių – kurie visi remia bendrą tikslą: formuoti atskirą tvirtą vandens politiką Europos lygmeniu, kad dabar ir ateityje žmonėms ir planetai bei svarbiausioms mūsų visuomenės veiklos sritims būtų užtikrinta prieiga prie švaraus vandens.

Dėl šių bendrų veiksmų vandens klausimas neabejotinai tapo svarbesnis Europos politinėje darbotvarkėje. Hidrologinis atsparumas dabar yra viena iš pagrindinių Komisijos narės J. Roswall atsakomybės sričių, o Hidrologinio atsparumo strategija buvo paskelbta kaip atsakas į mūsų deklaraciją ir ja suteiktą postūmį. Europos inovacijos ir technologijos instituto (EIT) sukurta vandens žinių ir inovacijų bendruomenė (ŽIB) yra dar vienas teigiamas žingsnis.

Mūsų komitetas palankiai vertina Europos hidrologinio atsparumo strategiją (EHAS) ir jos konkrečius veiksmus kaip aiškų žingsnį teisinga linkme. Mes palaikome tai, kad strategijoje didelis dėmesys skiriamas siekiui užtikrinti švarų ir įperkamą vandenį ir sanitarijos sąlygas visiems, stiprinti esamų teisės aktų įgyvendinimą ir kurti vandens atžvilgiu pažangią ir konkurencingą ekonomiką, kurioje vandens keliai iššūkiai sprendžiami laikantis visos visuomenės įtraukimo požiūrio.

Nuo mūsų raginimo parengti ES mėlynąjį kursą ir (EHAS) priėmimo komitetas pateikė papildomų rekomendacijų, kaip stiprinti Europos vandens politiką. Kaip vieną iš pagrindinių naujų konkrečių priemonių, mūsų komitetas siūlo rengiant visus naujus ir peržiūrint jau priimtus ES teisės aktus atlikti hidrologinį testą, siekiant užtikrinti, kad rengiant būsimus Europos teisės aktus būtų tinkamai atsižvelgiama į vandens aspektą. Todėl dabar atėjo laikas dar kartą paraginti imtis ES mėlynojo kurso ir atnaujinti Deklaraciją dėl ES mėlynojo kurso, įtraukiant į ją šias naujas rekomendacijas, taip dar kartą patvirtinant mūsų įsipareigojimą siekti įgyvendinti Hidrologinio atsparumo strategiją, skirtą vandens krizei įveikti, įtraukiant papildomas konkrečias priemones į visas ES politikos sritis.

Komitetas dar kartą ragina ES institucijas ir valstybes nares atsižvelgti į šiuos principus ir pasiūlymus, taip pat pripažinti vandenį strateginiu prioritetu finansavimo srityje, pradedant nuo kitos 2028–2034 m. ES daugiamečių finansinės programos (DFP). Įgyvendindama visapusišką plataus užmojo strategiją, užtikrindama finansavimą ir ugdydama būtinus įgūdžius bei skatindama technologijas, kuriomis remiamas hidrologinis atsparumas, Europa gali vandens problemas paversti realiomis galimybėmis ir varomąją jėgą visuomenės vystymuisi.

EESRK toliau nagrinės šį klausimą Europos lygmeniu ir glaudžiai bendradarbiaus su suinteresuotųjų subjektų bendruomene, visų pirma pasitelkdamas tarpinstitucinę ES suinteresuotųjų subjektų platformą, kurią jau buvo pasiūlyta įkurti mūsų raginime parengti ES mėlynąjį kursą. Kaip pakartojau savo darbo programoje, būtina, kad pilietinė visuomenė taptų Europos šerdimi! Mes taip pat prisidėsime prie veiklos pasauliniu lygmeniu, būsimose JT konferencijose dėl vandens ir kituose forumuose, remdami Europos lyderystę įgyvendinant veiksmus vandens srityje.

Tikimės, kad jūs įsitrauksite į ES mėlynąjį kursą ir jį palaikysite. Darbdaviai, darbuotojai ir pilietinės visuomenės organizacijos gali atlikti svarbų vaidmenį rengiant ir įgyvendinant visapusišką, strateginę Europos vandens politiką, pagal kurią niekas – nė vienas žmogus ir nė vienas sektorius – nebūtų paliktas nuošalyje.

Séamus Boland, EESRK pirmininkas

2025 m. lapkričio mėn.

Pagrindiniai ES Mėlynojo Kurso principai

1 principas.

Visos ES politikos sritys turi būti suderintos su naująja Europos vandens politika, kaip daroma ES žaliojo kurso atveju. Politika ir veiksmai pagal mėlynąjį kursą turi būti grindžiami **naujausiais, tiksliais, skaidriais, palyginamais, lengvai prieinamais ir patikimais duomenimis apie vandenį.**

2 principas.

Ekosistemų, šlapynių ir biologinės įvairovės atkūrimas ir apsauga turėtų būti esminė mėlynojo kurso dalis, kad būtų užtikrintas nuoseklumas su darnaus vystymosi tikslais.

3 principas.

Pagal principą „nuo šaltinio iki jūros“ formuojant ES politiką turėtų būti atsižvelgiama į **jūros ir gėlo vandens tarpusavio sąsajas**. Reikėtų skatinti **ES vandens ir jūrų politikos suderinamumą**, kad būtų galima spręsti problemas ir pasinaudoti galimybėmis.

4 principas.

Europos Sąjunga turi laikytis žmogaus teisėmis grindžiamo požiūrio į vandenį ir kovoti su **vandens nepriteklumi**, laikydamasi Europos socialinių teisių ramsčio 20 principo. **Teisė į sveiką aplinką taip pat turėtų būti pripažinta pagrindine žmogaus teise.**

5 principas.

Vandens, sanitarijos ir higienos (WASH) **paslaugos turi būti tvarios, teisingos, aukštos kokybės ir įperkamos visiems**. Vandens krizės atveju pirmenybė turi būti teikiama piliečiams ir jų pagrindiniams poreikiams.

6 principas.

Apsirūpinimo vandeniu saugumas yra esminis ir turi būti tvirtas **ES pasirengimo krizėms strategijos** ir visų su atsparumu susijusių veiksmų ramstis.

7 principas.

Visi vandens naudotojai turėtų būti skatinami priimti sprendimus ir taikyti praktiką, kuriais remiamas tausaus vandens naudojimas ir vartojimas.

8 principas.

ES turi skatinti kurti technologijas, kurios užtikrintų vandens naudojimo efektyvumą, **perdirbimą ir taršos mažinimą**, taip pat laipsnišką jų diegimą **žemės ūkyje, pramonėje ir namų ūkiuose**.

9 principas.

Reikia gerokai sumažinti vandens nuostolius dėl **nuotėkio tinkluose ir vandens švaistymą**, kuris vyksta žemės ūkyje, pramonėje, namų ūkiuose ir dėl visų kitų naudotojų veiklos.

10 principas.

Žemės ūkis yra ir viena pagrindinių vandens trūkumo priežasčių, ir nuo jo kenčiantis sektorius. **ES, įgyvendindama strateginį planą, turi užtikrinti prieigą prie pakankamo kiekio kokybiško vandens ir tvarų vandens išteklių valdymą žemės ūkyje, kad ES būtų galima tinkamai ir tvariai gaminti maisto produktus.**

11 principas.

Atsižvelgiant į energijos, vandens ir ypatingos svarbos žaliavų ryšį, **vanduo turėtų būti laikomas esminiu ES pramonės strategijos elementu.** ES turi užtikrinti, kad **žaliosios ir skaitmeninės pertvarkų sprendimai taip pat būtų hidrologiškai atsparūs.**

12 principas.

Reikia sektorinio pramoninio požiūrio, nes įvairių pramonės šakų vandens poreikiai ir vandens naudojimo efektyvumo galimybės skiriasi. **Žalos nedarymo principas turi būti derinamas su teise vykdant ekonominę veiklą naudoti vandenį.**

13 principas.

Būtina užtikrinti kvalifikuotų ir specializuotų darbuotojų pasiūlą ir išsaugoti Europos įmonių konkurencingumą.

14 principas.

Visapusiška ES vandens politika turi būti papildyta tokio pat plataus užmojo finansavimo planu. Vandens kainos, sąnaudos ir mokesčiai turi būti sąžiningi ir skaidrūs, o kainos turi būti grindžiamos visiško sąnaudų susigrąžinimo principu.

15 principas.

ES turėtų imtis **lyderės vaidmens pasaulyje skatinant veiksmus vandens srityje,** dėdama daugiau pastangų **mėlynosios diplomatijos srityje** ir aiškiai įtvirtindama principą, kad **vanduo yra taikos ir vystymosi užtikrinimo priemonė.** Šis įsipareigojimas turėtų apimti visus ES prekybos ir užsienio politikos veiksmus.

16 principas.

Būtina **plėtoti tarptautinės politikos priemones, kuriomis būtų įgyvendinamas principas „teršėjas moka“ ir taikomas atsargumo principas** siekiant **skatinti efektyvų vandens naudojimą visuose ekonomikos ir visuomenės sektoriuose, mažinti taršą ir atkurti užterštus ir nualintus vandenis.**

17 principas.

ES mėlynajame kurse reikalaujama **tinkamai valdyti gėlo vandens išteklius, įskaitant požeminį vandenį.** EESRK ragina laikytis **upių baseiniais grindžiamo požiūrio,** įtraukiant visus susijusius suinteresuotuosius subjektus. Esamos tarpvalstybinio bendradarbiavimo upių baseinų klausimais iniciatyvos turėtų būti gilinamos, plėtojamos ir tinkamai finansuojamos.

Veiksmai pagal ES Mėlynąjį Kursą, kurie turi būti įgyvendinti skubos tvarka

Atsižvelgdami į būsimus iššūkius, turime veikti kuo skubiau. **EESRK primygtinai ragina teisėkūros institucijas įgyvendinti šiuos veiksmus.** Veiksmus, pažymėtus , galima laikyti įgyvendintais. **Komitetas atidžiai stebės savo rekomendacijų įgyvendinimą, kad užtikrintų, jog yra daroma pažanga.**

1	EESRK rekomenduoja rengiant naujus ar peržiūrint i jau priimtus ES teisės aktus sistemingai atlikti hidrologinį testą , siekiant nustatyti, ar tinkamai atsižvelgiama į vandens aspektą, ir užtikrinti, kad ES teisės aktai atitiktų Europos hidrologinio atsparumo strategijos tikslus.
2	Reikia bendro požiūrio į vandens nepritekliaus problemos supratimą ES lygmeniu . ES turi parengti bendras gaires, skirtas stebėti prieigą prie kokybiškų ir įperkamų vandens ir sanitarijos paslaugų , taip pat įvertinti dabartinę padėtį ir reguliariai stebėti pokyčius.
3	Reikėtų įsteigti ES vandens suinteresuotųjų subjektų patariamąją platformą, kurią kartu įsteigtų EESRK ir kitos ES institucijos ir kurioje būtų stebimas EHAS įgyvendinimas ir dalijamasi geriausios praktikos pavyzdžiais, remiant pasirengimą Hidrologinio atsparumo forumui ir užtikrinant nuolatinę tolesnę veiklą, susijusią su forumo darbu ir išvadomis.
4	ES turėtų ieškoti sinergijos galimybių ir stiprinti jūrininkystės ir sausumos pramonės šakų bei veiklos sričių bendradarbiavimą, skatinti švario vandenynų ir jūrų energiją , spręsti taršos iš sausumos šaltinių patekimo į jūrą problemą ir užtikrinti gerą vandenynų būklę, laikantis Europos vandenynų pakto tikslų.
5	Reikia sistemingai rinkti skaidrius, palyginamus, lengvai prieinamus ir patikimus duomenis apie dabartinę padėtį ir ilgalaikes tendencijas ES lygmeniu , susijusius su: vandentieka, prieiga prie vandens ir sanitarijos paslaugų, tarša, vandens infrastruktūros būkle, paviršinio ir požeminio vandens ėmimu ir vandens naudojimu pramoniniuose, žemės ūkio ir namų ūkių procesuose.
6	Nacionaliniai vandens planai turėtų tapti privalomi , kad būtų galima parengti strategiją, kurioje būtų atsižvelgiama į būtinybę užtikrinti tvarų, saugų ir atsparų vandens prieinamumą, kartu išsaugant ekonomikos konkurencingumą.
7	Siekiant nustatyti neatidėliotinus investicijų poreikius, reikia nedelsiant ir nuodugniai įvertinti kiekvienos valstybės narės vandens infrastruktūrą ir vandens išteklius . EESRK ragina Europos Komisiją paankstinti nustatytą 2030 m. terminą , iki kurio valstybės narės turi parengti nacionalinius veiksmų planus nuotėkiams mažinti. Visose valstybėse narėse turėtų būti priimti nuoseklūs teisės aktai, kuriais būtų nustatytas tvarus vandens saugojimo mechanizmas drėgnaisiais laikotarpiais .
8	Reikėtų finansuoti vandens ir sanitarijos infrastruktūros plėtrą, ypač socialiai nepalankioje padėtyje esančiuose miesto ir kaimo rajonuose . Tai galėtų būti padaryta, pavyzdžiui, miestų renovacijos bangos kontekste.
9	Nustatant kainas būtina atsižvelgti į ilgalaikį apsirūpinimo vandeniu saugumą, įtraukti principą „teršėjas moka“ ir užtikrinti visuotinę prieigą bei prieinamas kainas, ypač pažeidžiamoms grupėms. ES lygmeniu turėtų būti suformuotas bendras požiūris į teisingą vandens kainų nustatymą . Vandens tarifuose galėtų būti numatyti kainų signalai, skatinantys tausiau naudoti vandenį.
10	Siekiant paskatinti sukurti pažangiai vandenį naudojančią visuomenę turi būti pradėtos informuotumo didinimo kampanijos ir konkretūs veiksmai, kuriais būtų skatinamas supratimas apie vandens vertę, ugdomi efektyvaus vandens naudojimo įpročiai ir keičiama ilgalaikė elgsena .
11	Siekiant didinti vartotojų informuotumą, be esamos ES energijos vartojimo efektyvumo etiketės turėtų būti plačiai pradėta taikyti buitinių prietaisų ir įrenginių vandens suvartojimo etiketė . Vartotojai turi būti skatinami apskaičiuoti savo vandens naudojimo rodiklį .
12	Turėtų būti nustatytos paskatos pereiti prie žiedinės vandens ekonomikos ir remti pakartotinį vandens naudojimą visų tipų naudotojams . Kai įmanoma, geriamojo vandens naudojimo pakeitimas netradiciniais vandens šaltiniais turėtų tapti norma.
13	Vanduo turėtų būti vienas iš pagrindinių ES švrios pramonės kurso ramsčių. Reikia nedelsiant peržiūrėti ES pramonės strategiją ir jos pereinamojo laikotarpio dokumentus, kad į juos būtų įtraukti su vandeniu susiję pramonės uždaviniai ir galimybės , ypatingą dėmesį skiriant daug vandens suvartojantiems pramonės sektoriams ir remiant efektyvaus vandens naudojimo technologijų diegimą.
14	Reikia imtis priemonių, kad patiems svarbiausiems pramonės sektoriams per krizes būtų užtikrintas vandens prieinamumas , atsižvelgiant į jų svarbą visuomenei.

✓ 15	ES turėtų paspartinti pastangas Europos technologijos institute (EIT) steigiant vandens srities žinių ir inovacijos bendriją , ir sustiprinti penkių misijų metodą.
16	Dirbtinis intelektas (DI) ir duomenų centrai turi būti kompleksiškai integruoti į ES pramonės ir hidrologinio atsparumo planavimo procesą . Tai apimtų, be kita ko, skatinimą diegti efektyviai vandenį naudojančias vėsavimo technologijas ir vengimą steigti centrus regionuose, kuriuose trūksta vandens .
17	EESRK ragina ES parengti konkrečią švartų technologijų sektoriui skirtą pertvarkos trajektoriją , įskaitant žmogiškosios dimensijos gaires, kad būtų užtikrintas reikalingos darbo jėgos ir įgūdžių , reikalingų hidrologiniam atsparumui remti, prieinamumas .
18	Visomis bendros žemės ūkio politikos sistemomis turėtų būti skatinama tvari ir veiksminga vandentvarka , įtraukiant kiekvienos valstybės narės rodiklius, kad būtų galima stebėti vandentvarkos pažangą. Turi būti teikiama speciali parama siekiant užtikrinti tvarų perėjimą žemės ūkio maisto produktų sektoriuje ir jo prisitaikymą prie klimato kaitos, visų pirma taikant tvarią praktiką, pavyzdžiui, regeneracinį žemės ūkį.
19	Į ES žemės ūkio ir pramonės politiką turi būti įtrauktos priemonės, kuriomis skatinama naudoti mažiau vandens, vandenį naudoti pakartotinai ir jį perdirbti, taip pat mažinti vandens taršą taikant gerąją patirtį, rengiant mokymus ir priimanč naujus technologinius sprendimus, visuomenę orientuojant į pažangų vandens vartojimą.
20	Tausus vandens naudojimas ir tam tikros vandens naudojimo sąlygos turėtų būti visų ES fondų kriterijai , kad nebūtų remiami projektai, prieštaraujantys Vandens pagrindų direktyvos, Europos hidrologinio atsparumo strategijos ir naujojo ES mėlynosios politikos tikslams.
21	Be nacionalinių fondų, ES lygmeniu turi būti įsteigtas Mėlynosios pertvarkos fondas, kuris būtų bendra ES investicijų į vandenį prieigos vieta, derinant viešąsias investicijas ir novatorišką finansavimą .
22	Mėlynosios pertvarkos fondas remia atsparią infrastruktūrą ir tvarią vandentvarką, mokslinius tyrimus ir efektyvaus vandens naudojimo technologijų diegimą . Jo lėšomis bus finansuojamos investicijos į darbo sąlygas, kokybiškas darbo vietas ir mokymą , taip pat priemones, skirtas mažinti nelygybę , susijusią su galimybėmis gauti įperkamą ir kokybišką vandenį ir sanitarijos paslaugas.
23	Pagal Stabilumo ir augimo pakatą investicijoms į vandenį turėtų būti taikoma speciali tvarka .
✓ 24	Už vandens politiką turėtų būti atsakingas konkretus ES Komisijos narys .
25	Vienas iš pagrindinių mėlynosios diplomatijos strateginių tikslų turėtų būti pasiekti pasaulinį susitarimą dėl hidrologinio atsparumo ir formuoti požiūrį į pasaulinio hidrologinio ciklo atkūrimą. Šiuo atžvilgiu būtina sparčiai įgyvendinti tarptautinius susitarimus , pavyzdžiui, Darna vystymosi darbotvarkę iki 2030 m., Paryžiaus susitarimą, Kunmingo ir Monrealio pasaulinę biologinės įvairovės strategiją ir JT Atvirosios jūros sutartį .
26	Išorės santykių srityje ES turėtų sudaryti palankesnes sąlygas tvariam vandens ir nuotekų tvarkymui bendradarbiaujant infrastruktūros, technologijų ir ekspertinių žinių srityse, kurios yra ekonominės partnerystės ir vystomojo bendradarbiavimo dalis . Šiuo atžvilgiu puiki priemonė yra strategija „Global Gateway“. Reikėtų sparčiau kurti tvirtesnę partnerystę su kaimyninėmis šalimis, ypač vandens, energijos, maisto ir ekosistemų sąsajos srityje .
27	ES turi išnagrinėti, kokią įtaką jos prekybos politika ir vartotojų poreikiai turi vandens naudojimo modeliams už ES ribų .
28	Plėtojant ES išorės santykius ir vykdant tarptautinį bendradarbiavimą, pakankamai dėmesio turi būti skiriama jaunimui, moterims ir čiabuvių bei vietos bendruomenėms (įskaitant migrantus ir asmenis su negalia), nes jie yra vieni iš pažeidžiamiausių vandens stygiaus požiūriu. Reikėtų parengti pavyzdinę partnerystės programą , kuria būtų užtikrinamas integruotas jų įgalėjimas.
29	Turėtų būti įsteigtas tarptautinio masto Europos vandens centras , kuris padėtų valstybėms narėms, Europos kaimynystės ir kitoms šalims spręsti su vandeniu susijusius klausimus. Šis centras turėtų pademonstruoti išskirtinio bendradarbiavimo pavyzdžius, rinkti įrodymus ir duomenis apie klimato sukeltą migraciją ir teikti politikos rekomendacijas, kaip siekti mėlynosios politikos tikslų.
30	Su vandeniu susijusi klimato, saugumo, sveikatos ir taršos rizika turi būti sprendžiama laikantis integruoto požiūrio į pasirėngimą , grindžiamą aiškiomis atsakomybėmis ir aktyviu rizikos vertinimu, užtikrinant nuolatinę prieigą prie vandens kaip gyvybiškai svarbaus ištekliaus . ES lygmeniu turi būti priimta viena klimato sukeltos migracijos apibrėžtis .
31	Siekiant sumažinti vandens taršą , būtina gerinti požeminio ir paviršinio vandens stebėseną . Reikia laikytis integruoto požiūrio į chemines ir patvarias medžiagas , kaip antai PFAS, įskaitant draudimus, šalinimus, mokslinius tyrimus ir alternatyvas pagrindinėms tokių medžiagų taikymo sritims.

**Europos ekonomikos ir
socialinių reikalų komitetas**

Rue Belliard/Belliardstraat 99
1040 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

www.eesc.europa.eu/eubluedeal

Printed by the EESC-CoR Printing and Distribution Unit, Belgium

EESC-2026-7-LT

© Europos Sąjunga, 2026

Leidžiama atgaminti nurodžius šaltinį. Dėl leidimo naudoti arba kopijuoti fotografijas / iliustracijas

tiesiogiai kreiptis į autorių teisių turėtoją (-us):

Titulinis puslapis: ©Shutterstock/U2M Brand

Viduje: ©Shutterstock/Chlorophylle Photography

Print:
QE-01-25-045-LT-C
ISBN 978-92-830-7003-0
doi: 10.2864/9079328

Online:
QE-01-25-045-LT-N
ISBN 978-92-830-7002-3
doi: 10.2864/5387143

LT